

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC601

Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1002 (2)

datum uitspraak 06/01/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Congregatie der Karmelitessen
van het Goddelijk Hart van Jezus (d.c.j.),
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 6 februari 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 31 oktober 2014 met zaaknummer 2013W1002 (2), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 15 januari 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 7 mei 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 16 jun 2015, opgesteld door mr. Weller. Verweerder (in de persoon van [naam]) heeft in een telefoongesprek d.d. 18 augustus 2015 met het Meldpunt ([naam]) meegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing. De inhoud van dit telefoongesprek is bij mailbericht van diezelfde datum aan partijen bevestigd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker komt uit een gezin van [aantal] kinderen, waarvan er enkelen zwakbegaafd waren. Ook is een aantal kinderen dood geboren. In het gezin speelde alcohol en incest een rol. Verzoeker is op ongeveer zijn tweede jaar, althans zeer jonge leeftijd, uit huis geplaatst. Rond zijn vijfde jaar is hij overgeplaatst naar het internaat [naam internaat] in [plaats], dat onder leiding stond van verweerder. Hij kwam terecht in een groep die overdag en 's nachts onder leiding stond van [burgerlijke naam] (kloosternaam en hierna: zr. [naam]). Verzoeker had een chambrette voor zichzelf. De zusters hielpen de kinderen naar bed. Op een gegeven moment begon zr. [naam] hem 's nachts wakker te maken. Aanvankelijk duidde verzoeker dit als mogelijke blijk van liefde of troost. Gaandeweg veranderde dat. Zij heeft verzoeker seksueel misbruikt.

Zij heeft veelvuldig de blote genitaliën (penis en balletjes) van verzoeker bevoeld. Ook heeft zr. [naam] de penis van verzoeker in haar mond genomen en hem gepijpt. Verzoeker had angst om te gaan slapen omdat hij vreesde 's nachts seksueel te worden misbruikt.

Het seksueel misbruik heeft plaatsgevonden in de periode van zijn zesde tot zijn tiende jaar.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In voornoemd advies is de klacht van verzoeker gegrond is verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de zeer jonge leeftijd van zes jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang voortgeduurd te weten van verzoekers zesde tot zijn tiende jaar.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen en oraal seksuele handelingen.
- Het misbruik heeft veelvuldig plaatsgevonden.

- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment ‘thuis’ was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid ernstig werd geschaad. Verzoeker ontwikkelde een angst om te gaan slapen omdat hij vreesde seksueel te worden misbruikt.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Weller voor- noemd bij brief van 16 juni 2015 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker heeft tot zijn [leeftijd] op het lager onderwijs gezeten en moest toen gaan werken. Hij heeft naast zijn werk de mavo en ook diverse [diploma's] gehaald. Hij is toen in diverse [banen] werkzaam geweest, maar kon nergens lang blijven. In [jaartal] is hij gaan werken bij de [werkgever], alwaar hij [aantal] jaar werkzaam is geweest, dankzij een sociaal personeels- beleid, waarbij rekening werd gehouden met zijn psychische klachten en zijn daardoor be- staande beperkingen. Omstreeks [jaartal] is hij ten gevolge van een reorganisatie ontslagen en werkloos geworden. Hij heeft vervolgens kortdurend gewerkt, maar werd in [jaartal] wederom werkloos. In [jaartal] heeft hij zich ziekgemeld met zware psychische klachten. Verzoeker is van oordeel dat hij volledig arbeidsongeschikt is, ook al heeft de [rechtbank] bij vonnis van [datum] daarover anders geoordeeld (te weten dat sprake is arbeidsongeschiktheid van 35 tot 80 %).

De geboorte van zijn [kind] heeft de nodige emoties bij verzoeker opgeroepen, die in verband staan met het hem aangedane seksueel misbruik. Verzoeker kampt vanaf ongeveer zijn 19^e jaar - ten gevolge van het seksueel misbruik - met forse angstklachten, waardoor hij in zijn actieradius en zijn maatschappelijk functioneren zeer beperkt en belemmerd is. Hij durft niet te reizen en gaat nimmer (meer) op vakantie. Hij heeft in verband daarmee diverse behande- lingen ondergaan en daarvoor kosten gemaakt van €325,- per jaar (althans de afgelopen ze- ven jaar), maar in totaal veel meer.

Indien verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij niet in deze mate belemmerd zijn geweest in zijn deelname aan het arbeidsproces en zou hij meer inkomsten hebben kunnen genereren dan thans het geval is geweest.

De totale vermogensschade wordt begroot op meer dan €800.000,--. Verzoeker maakt derhalve aanspraak op de maximaal te adviseren vergoeding.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft laten weten (zie overweging 1.2) af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het hem aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de vele door verzoeker overgelegde medische stukken blijkt dat verzoeker al vanaf zijn jongvolwassenheid (vanaf ongeveer zijn 19^e jaar) kampt met forse paniek- en angstklachten en dat hij vanaf die leeftijd tot op heden daarvoor meerdere keren onder behandeling is geweest van psychologen, psychiaters alsmede de huisarts.

Al in [jaartal] heeft hij zich met deze angst- en neurotische klachten bij het [instelling voor geestelijke gezondheidszorg] gemeld. Op verzoek van de huisarts is hij in [jaartal] psychologisch onderzocht door [naam] (klinische psycholoog en door [naam] (GZ-psycholoog i.o.) en zij hebben bij brief van [datum] daarover aan de huisarts gerapporteerd. In [jaartal] is verzoeker gezien door [naam] (psychiater). In [jaartal/jaartal] is hij gezien door [naam] (GZ-psycholoog in opleiding tot klinische psycholoog), die in een specialistenbrief van [datum] de behandelend psychiater [naam] evenals de huisarts informeert.

4.6 In ál de hierboven genoemde medische stukken wordt vastgesteld dat sprake is van een paniekstoornis met agorafobie. Eensluidend blijkt uit al die brieven dat verzoeker hier al jaren mee kampt, er langdurig en veelvuldig voor onder behandeling is geweest en medicijnen voorgeschreven heeft gekregen. Eveneens blijkt er uit dat de medici inzien dat deze psychische stoornis een ernstige belemmering vormt voor verzoekers maatschappelijk functioneren. Als mogelijke oorzaken voor het ontstaan van deze stoornis komt in vrijwel alle stukken naar voren dat verzoekers jeugd gekenmerkt is geweest door vele trauma's. Zijn gezin van herkomst bood niet de nodige veilige en liefdevolle omgeving. Er was sprake van uiteenlopende en ernstige problemen, zoals alcoholproblematiek, incest, slaag, geen goede relatie met de ouders, die leidden tot de uithuisplaatsing. Als beschadigende en traumatiserende factor wordt ook steeds het seksueel misbruik genoemd dat hem later, in het internaat, door een non is aangedaan.

Het is op basis van het hiervoor vermelde voor de Compensatiecommissie voldoende aannemelijk dat verzoekers psychische problematiek in ieder geval gedeeltelijk toe te rekenen is aan het onderhavige seksueel misbruik.

4.7 Vervolgens moet de vraag beantwoord worden of en in hoeverre deze psychische problematiek heeft geleid tot vermogensschade. Verzoeker heeft - ondanks zijn problematisch verlopen jeugdijaren, waarin sprak was van zowel affectieve, pedagogische verwaarlozing, seksueel misbruik binnen het gezin van herkomst als van het onderhavige seksueel misbruik - de Mavo opleiding en diverse [diploma's] in de avonduren succesvol weten af te ronden, hetgeen

bewonderenswaardig is. Daardoor heeft hij werkzaam kunnen zijn bij de[werkgever]. In [jaartal] is hij na een reorganisatie deze baan kwijtgeraakt. Daarna is hij kort werkzaam geweest, maar in [jaartal] opnieuw werkloos geworden.

In april [jaartal] heeft hij zich vanuit zijn situatie van werkloosheid ziekgemeld wegens psychische klachten. Bij besluit van [datum] is verzoeker gedeeltelijk, te weten voor 66.53% arbeidsongeschikt verklaard en ingedeeld in een arbeidsongeschiktheidsklasse van 35 tot 80%.

4.8 Het is duidelijk dat verzoeker door het verlies van zijn werk, zijn uitval en (thans) gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid vermogensschade heeft geleden. De vraag in hoeverre deze vermogensschade toerekenbaar is aan het seksueel misbruik, is niet eenvoudig te beantwoorden. Er is namelijk -zoals hiervoor onder 4.6 en 4.7 vermeld- ook sprake geweest van andere potentieel schadeveroorzakende factoren, die allen ook een remmende invloed zullen hebben gehad op het vermogen van verzoeker om door middel van het verrichten van arbeid inkomsten te verwerven, zijn baan te behouden, of om een nieuwe baan te verwerven. Desondanks is de Compensatiecommissie van oordeel dat alle voorhanden medische verklaringen gezamenlijk beoordeeld de conclusie wettigen dat het seksueel misbruik, dat als uitzonderlijk valt aan te merken en dat zich over een langere periode heeft uitgestrekt, als relevante (mede) oorzaak van de gestelde vermogensschade moet worden beschouwd. Daarbij is ook voldoende aannemelijk geworden dat verzoeker veelvuldig behandelingen heeft ondergaan wegens seksueel misbruik gerelateerde psychische problematiek en daarvoor kosten (in ieder geval de eigen bijdrage voor de ziektekostenverzekering) heeft moeten maken.

De Compensatiecommissie komt derhalve tot een gedeeltelijke toerekening van de geleden vermogensschade, die schattenderwijs wordt vastgesteld en die vervolgens moet worden vermeerderd met de immateriële schadevergoeding, waar verzoeker uiteraard ook aanspraak op kan maken wegens de verminderde levensvreugde en het aangedane leed, waar hij in zijn leven mee geconfronteerd is geweest.

4.9 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €80.000,- voor zowel materiële als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.10 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.452,97 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €80.000,- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €2.452,97 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 06/01/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter